

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Stappenplan gebruik van de Meldcode en Kind-check

Stichting Sabiel

Document	10119 handelingsprotocol huiselijk geweld	Opgesteld	1 juli 2019	Evaluatie	1 juli 2020
Bewerker	B. Lahrech	Gewijzigd	1 juli 2019	Versie	1.0

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Eigen signalering van huiselijk geweld/ kindermishandeling	5
2.1	Stap 1: Signalen in kaart brengen en Kind-check	6
2.1.1	Kind-check.....	6
2.1.2	Mantelzorgcheck.....	8
2.2	Stap 2: Collegiale consultatie.....	9
	<i>Deskundigheid eerderelateerd geweld/meisjesbesnijdenis .....</i>	<i>9</i>
2.3	Stap 3: Gesprek met cliënt/betrokkenen	10
2.4	Stap 4: Overwegingen, die leiden tot een beslissing, op een rijtje zetten	11
	<i>Werkwijze Specialistenteam .....</i>	<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>
2.5	Stap 5: Beslissen	12
2.5.1	Melden bij Veilig Thuis	12
2.5.2	Effectieve hulp bieden	13
2.6	Wettelijke bepalingen	14
	Bijlage 1 : Eisen effectieve hulp	15
	Bijlage 2: Definities en afkortingen.....	17

1. Inleiding

De Wet Verplichte Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling is op 1 juli 2013 in werking getreden hulpverleningsinstellingen zijn vanaf dat moment verplicht te beschikken over een Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

De Meldcode behelst een stappenplan voor hulpverleners, waarin staat dat (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld gewogen, en eventueel gemeld, kunnen worden. Er vallen verschillende vormen van geweld onder de noemer huiselijk geweld, namelijk kindermishandeling, oudergeweld, ouderenmishandeling, huwelijksdwang, vrouwenbesnijdenis, seksueel geweld, (ex)-partner geweld, eer gerelateerd geweld.

Ook is het afnemen van de kind-check verplicht wanneer er zorg verleend wordt aan volwassen cliënten met kinderen en bij Jeugd als cliënten zelf kinderen hebben of wanneer er broertjes en zusjes aanwezig zijn. Het is onderdeel van de meldcode, maar ook zonder vermoedens van kindermishandeling is aandacht voor kinderen en ouderschap nodig. Vanaf stap 1 in het hulpverleningsproces is het praten over ouderschap en kinderen essentieel. De kind-check is de gestandaardiseerde controle of een cliënt verantwoordelijk is voor de verzorging en opvoeding van een of meer minderjarigen, met het oog op de veiligheid van hen.

Per 1 januari 2019 wijzigt de meldcode en wordt er aan de stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Iedere beroepsgroep heeft een eigen afwegingskader. Het afwegingskader helpt bij de afweging of er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid. Indien er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid, dan dient er contact opgenomen te worden met Veilig Thuis. De vervolgstap is om te beoordelen of er effectieve hulp ingezet kan worden en of de onveiligheid met deze hulp stopt. Indien er gemeld is bij Veilig Thuis, wordt dit in samenwerking met Veilig Thuis overlegd.

De reden van de aanpassing van de meldcode is dat nu veel signalen van Huiselijk geweld/ kindermishandeling gemist worden, dat hulp wel leidt tot vermindering van geweld maar niet stopt, of dat het geweld zich herhaalt. Via de meldingen krijgt Veilig Thuis meer inzicht in problematiek binnen een zorgelijk cliëntstelsel en welke hulp ingezet kan worden.

Het gebruik van de meldcode en de kind-check dient bevorderd te worden binnen de organisatie.

Dit document heeft de volgende doelstelling:

- het implementeren van de meldcode binnen Stichting Sabiel;
- het stimuleren van een zorgvuldige afweging en verslaglegging met betrekking tot het melden van huiselijk geweld/ kindermishandeling;
- het ontwikkelen van een procedure rondom het melden van huiselijk geweld/ kindermishandeling;
- het bieden van een handleiding aan de individuele hulpverlener om diens overwegingen en beslissingen aangaande meldingen te structureren binnen de kaders van de instelling.

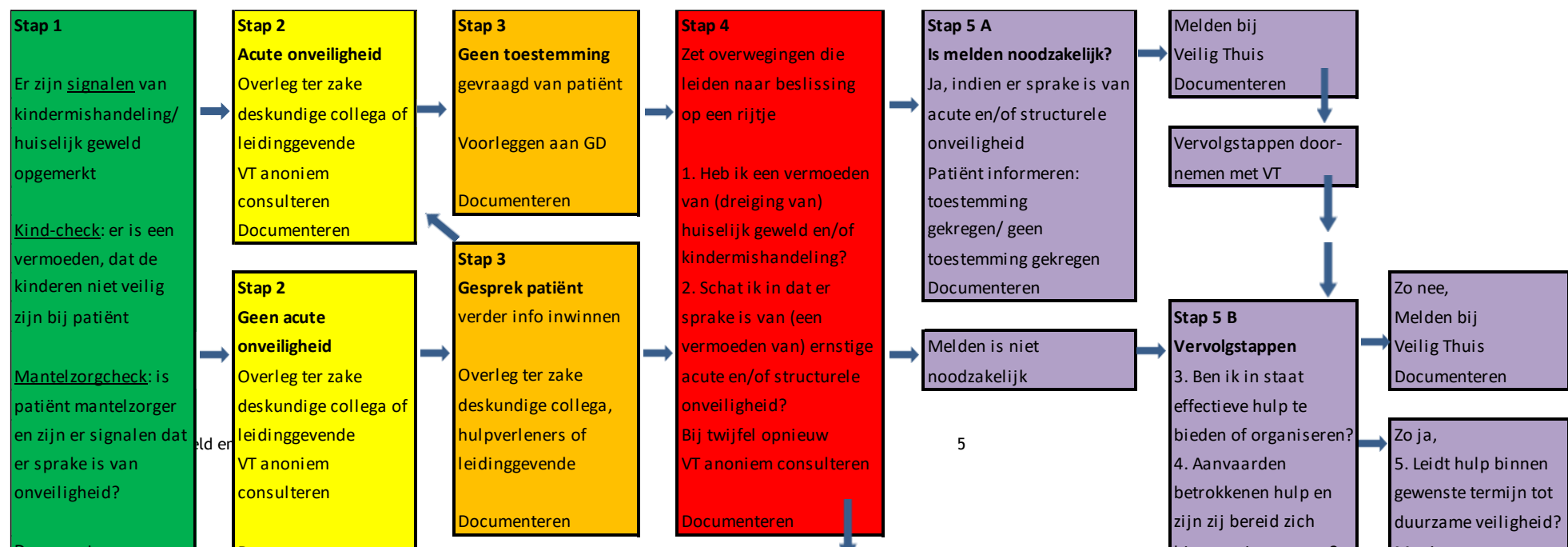
Bijlage 1 bevatten de afwegingskaders per beroepsgroep. In bijlage 2 zijn de eisen van effectieve hulp opgenomen.

In bijlage 3 zijn de definities en afkortingen opgenomen, die in het protocol aan de orde komen.

2. Eigen signalering van huiselijk geweld/ kindermishandeling

De vijf stappen van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling:

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4	Stap 5
In kaart brengen van signalen huiselijk geweld/ kindermishandeling Kindcheck / Mantelzorgcheck	Collegiale consultatie Raadpleeg Veilig Thuis (anoniem) Bij twijfel letseldeskundige	In gesprek met de cliënt/betrokkenen	Bepaal of het om acute of ernstig structurele onveiligheid gaat middels afwegingskader	Beslissen: 1. Bij acute of ernstig structurele onveiligheid melden bij Veilig Thuis 2. Bepalen of effectieve hulp geboden kan worden 3. Bepalen of cliënt deze hulp aanvaardt

2.1 Stap 1: Signalen in kaart brengen en Kind-check

Er is door een hulpverlener, hierna signaleerder genoemd, (een vermoeden van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling geconstateerd.

De signaleerder:

- inventariseert de signalen van huiselijk geweld.
- overlegt tenminste met collega hulpverlener(s) en de directeur:
  - gaat het om acute onveiligheid,
  - gaan we dit bespreken met cliënt,
  - zijn de kinderen veilig,
  - denken we te gaan melden,
  - (eerste oriëntatie) kind-check (*zie nadere uitwerking kind-check in paragraaf 2.1.1*).
- overweegt of kind/ jongere in de Regionale Verwijsindex Risicjongeren¹ gesignaleerd moet worden, indien er een vermoeden is dat de jongere of kind van de cliënt niet veilig opgroeit in de huidige situatie.
- vervolgt de stappen van de meldcode.

De signaleerder documenteert de signalen in het dossier van cliënt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering per organisatie.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

2.1.1 Kind-check

De kind-check is onderdeel van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Doel van de kind-check is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren.

De kind-check is gericht op hulpverleners die contacten hebben met volwassen cliënten, en niet met hun kinderen, en daarom niet beschikken over kind-signalen. De Kindcheck is ook bedoeld voor hulpverleners in de ambulante zorg, voor die cliënten die kinderen hebben en voor de evt. broertjes en zusjes van deze cliënten in behandeling.

Echter, de kind-check wordt niet alleen afgenomen bij vermoedens van huiselijk geweld! Er dient altijd aandacht te zijn voor de kind-check, de kinderen en het ouderschap van cliënten, indien de cliënt zorg draagt voor kinderen.

De kind-check wordt gedaan lopende de begeleiding. Bijvoorbeeld bij aanmelding, intake, tijdens evaluatiemomenten, verandering van zorg en bij overdracht van cliënten en bij tussentijdse zorgen/ crises . Hulpverleners dienen altijd mee te wegen of de situatie waarin de cliënt zich bevindt van invloed is op het ouderschap en op de ontwikkeling van de kinderen

NB:

- Ook in de hulpverlening aan kinderen of een adolescent , waarbij de hulpverlener zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin, wordt besproken welke stappen nodig zijn voor een goede ontwikkeling van deze kinderen;
- De kind-check wordt ook gedaan bij zwangere vrouwen.

Het is onvoldoende om alleen te vragen of de cliënt zorg draagt voor kinderen en hoe het met de kinderen gaat. De volgende vragen kunnen een leidraad zijn:

- *Wonen er kinderen bij u?*
- *Deelt u de zorg met een andere volwassene? Hoe is de zorg verdeeld?*
- *Waar verblijven de kinderen overdag?*
- *Wie doet praktische zaken als ze naar school brengen, koken en wassen?*
- *Lukt het om de kinderen zorg en aandacht te geven?*
- *Wie kan helpen als het u teveel wordt?*
- *Hoe gaat het met uw kinderen op school?*
- *Krijgen uw kinderen zorg? Zo ja, waarom en van wie?*

De vragen zijn afhankelijk van de situatie en het moment dat de vragen gesteld worden. Het is altijd van belang om goed door te vragen! NB: Consulteer een Jeugdeskundige, wanneer u ondersteuning nodig heeft.

Het resultaat van de kind-check wordt geregistreerd in het dossier van cliënt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering per organisatie.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

Wanneer er twijfels zijn over de veiligheid van het kind, worden de stappen van de meldcode verder doorlopen.

In een acute situatie wordt binnen 24 uur actie ondernomen om de kinderen veilig te stellen (bijv. melding Veilig Thuis, politie inschakelen). De signaleerder blijft betrokken bij de kinderen tot zij in veiligheid gesteld zijn.

Is de situatie zorgelijk, maar niet acuut, dan worden binnen een week deze zorgen besproken in het casuïstiek team van Sabiel. Binnen een maand wordt de situatie van de kinderen beoordeeld en wordt passende zorg ingezet.

De vervolgstappen 2 en 3 kunnen ook in andere volgorde worden uitgevoerd.

2.1.2 Mantelzorgcheck

Ga na of jouw cliënt ook mantelzorgtaken op zich neemt, waardoor hij/zij de verantwoordelijkheid draagt, voor volwassenen of oudere, die afhankelijk is van je cliënt.

Bespreek of cliënt deze verantwoordelijkheid kan dragen.

2.2 Stap 2: Collegiale consultatie

Bespreken van (het vermoeden van) huiselijk geweld/ kindermishandeling met ter zake deskundigen is noodzakelijk.

Consulteer Veilig Thuis anoniem en toets je inschattingen.

Ook kan er een letseldeskundige geconsulteerd worden.

De signaleerder:

- bespreekt de casus met een ter zake deskundige collega, met de aandachtsfunctionaris , Bouchra Lahrech tevens leidinggevende.
- legt de casus anoniem voor aan Veilig
- Let op: bij anoniem advies maakt VT een casusnummer aan. Op basis hiervan is evt. vervolcontact makkelijker.

Deskundigheid eerge relateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) schadelijke traditionele praktijken (denk aan huwelijksdwang, eerge relateerd geweld, meisjesbesnijdenis, verstoting). Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. Raadpleeg altijd Veilig Thuis. Bij acuut gevaar schakel politie in.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld doorlopen, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte

De signaleerder legt relevante gegevens vast in het dossier van cliënt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering van Sabiel.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

Ga na stap 2 altijd naar stap 3:

- Geen acute onveiligheid? Ga het gesprek aan met cliënt, mits helder is, dat er geen gevaar dreigt voor cliënt en omgeving zoals voor kinderen, partner of hulpverlener.
- Acute onveiligheid, waarbij cliënt geïnformeerd kan worden? Ga het gesprek aan met cliënt.
- Acute onveiligheid, waarbij Cliënt niet geïnformeerd kan worden, vanwege gevaar voor cliënt, kinderen, partner of hulpverlener? Leg de situatie voor aan de gebiedsteam medewerker.

2.3 Stap 3: Gesprek met cliënt/betrokkenen

De signaleerder bespreekt (het vermoeden) van huiselijk geweld/ kindermishandeling zo spoedig mogelijk met de cliënt en zijn direct betrokkenen, tenzij dit in het team expliciet anders wordt afgesproken.

Doel is hen te motiveren, met ondersteuning van de hulpverlener, die stappen te zetten, die ertoe leiden het huiselijk geweld/kindermishandeling te stoppen. Soms is het nodig om de mogelijkheid tot het doen van aangifte mee te nemen in het gesprek.

De signaleerder legt relevante gegevens vast in het dossier van cliënt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering van Sabiel.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

2.4 Stap 4: Overwegingen, die leiden tot een beslissing, op een rijtje zetten

Maak hier gebruik van het afwegingskader van je beroepsgroep . Bij Sabiel hebben we voor die beroepsgroepen een afwegingskader. Op internet staan de meest actuele beroepskaders:

- (KNMG): <https://www.knmg.nl/advies-richtlijnen/dossiers/kindermishandeling-en-huiselijk-geweld-5.htm>
- (NVO): <https://www.nvo.nl/nvo-in-t-kort/themadossiers/kindermishandeling/afwegingskader-meldcode.aspx>
- (V&VN): <https://www.venvn.nl/Portals/1/Downloads/VenVN%20Meldcode%20huiselijk%20geweld%20en%20kindermishandeling%202018.pdf>

Op grond van de risicotaxatie en het afwegingskader wordt ingeschat wat de ernst is van het huiselijk geweld/ kindermishandeling.

Hiervoor zijn 5 afwegingsvragen geformuleerd:

- 2 vragen vallen onder stap 4,
- 3 vragen vallen onder stap 5.

Afwegingsvraag 1:

Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier

Ja: Ga verder met afwegingsvraag 2.

Afwegingsvraag 2:

Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van (een vermoeden van) ernstige acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

Nee: Ga verder met afwegingsvraag 3.

Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingsvragen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

Bij twijfel wel/niet melden; vraag advies bij VT en vraag naar de vertrouwensarts. Er kan anoniem door de signaleerder advies gevraagd worden aan het Specialistenteam van PG

Het definitieve besluit of de melding bij Veilig Thuis gedaan wordt, wordt genomen tijdens de team bespreking met de directeur, Bouchra Lahrech. De signaleerder doet de melding.

Indien de hulpverlener na stap 1 t/m 4 constateert dat er waarschijnlijk geen sprake is van kindermishandeling/ huiselijk geweld dan onderneemt hij geen directe actie, maar blijft tijdens vervolgspraken alert op signalen en houdt het onderwerp bespreekbaar.

Ga na of het signaleren van kinderen/jongeren in de regionale verwijsindex aan de orde is (zie ook 2.1.1).

2.5 Stap 5: Beslissen

In stap 5 worden twee beslissingen genomen in de aangegeven volgorde:

1. Is melden noodzakelijk ? Ja/nee
2. kan hulp geboden worden? Ja/nee

2.5.1 Melden bij Veilig Thuis

Melding bij Veilig Thuis gebeurt in principe altijd met toestemming (WGBO).

De signaleerder stelt de cliënt op de hoogte van de melding en vraagt om toestemming, tenzij dit in verband met de veiligheid van kind(eren)/ jongere(n), cliënt, partner of melder of anderen uit de omgeving van de cliënt, niet verantwoord wordt geacht.

Indien de cliënt bezwaren heeft, dan gaat de signaleerder in gesprek over deze bezwaren. Er wordt bekeken hoe aan deze bezwaren tegemoet kan worden gekomen.

Wanneer er geen toestemming is, wordt de afweging gemaakt of melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is volgens de vastgestelde meldnormen; wordt met het doorbreken van het beroepsgeheim (verdere) ernstige schade voorkomen voor kinderen, volwassen cliënt en mogelijk andere betrokkenen?

Deze afweging wordt besproken in het team overleg, waarna het besluit genomen wordt. Indien er zonder toestemming wordt gemeld, worden de betrokkenen hierover geïnformeerd. Doe dit in overleg met Veilig Thuis en spreek af hoe cliënt WEL geïnformeerd wordt.

Wanneer er geen toestemming is gevraagd aan de cliënt om te melden, dan overlegt signaleerder met de directeur. Indien nodig wordt 112 gebeld!

Melding bij Veilig Thuis

- Een melding wordt altijd eerst telefonisch gedaan.
- Daarna wordt het formulier Melding Veilig Thuis gemaild naar Veilig Thuis.

Bij het doen van een melding bij Veilig Thuis:

- Beschrijf de relevante feiten die tot de melding hebben geleid.
- Geef aan of er contact met de cliënt is geweest over deze feiten en over de melding.
- Leg de inhoud van uw melding en de contacten die u hierover met uw cliënt en met Veilig Thuis hebt gehad vast in het dossier.

Bij een melding bij Veilig Thuis brengt de signaleerder de medewerker van het gebiedsteam op de hoogte.

Degene die uiteindelijk de melding doet, de signaleerder, tenzij anders is vastgesteld, legt de afweging, het besluit en afspraken vast in het dossier van cliënt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering van Sabiel.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

Effectieve hulp bieden

Hier worden de volgende drie afwegingsvragen uit het afwegingskader gesteld:

Afwegingsvraag 3:

Ben ik in staat effectieve hulp² te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

Bij ernstige acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Ga verder met afwegingsvraag 4

NB. Voldoen aan vereisten van effectieve hulp : anders melden bij VT. Deze eisen staan in bijlage 2.

Afwegingsvraag 4:

Aanvaarden de betrokkenen hulp en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

---

² Zie voor eisen effectieve hulp de bijlage.

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afwegingsvraag 5.

Indien de signaleerder meent dat er geen acute onveiligheid of ernstig structurele onveiligheid aanwezig is en de cliënt er met de ingezette effectieve hulp (volgens de eisen in bijlage 2) in zal slagen om het geweld te stoppen, bespreekt de signaleerder dit met cliënt en betrokkenen, en spant zich in om de cliënt van de noodzakelijke hulp te voorzien.

In het dossier van de cliënt geeft de signaleerder gemotiveerd weer op welke gronden hij geen melding doet en wat de hulpverlening inhoudt.

Dossiervoering:

- Zie de afspraken dossiervoering van Sabiel.
- In het registratieformulier Huiselijk geweld wordt geregistreerd om welke signalen, uitlatingen van de cliënt, en om welke vorm van huiselijk geweld/kindermishandeling het gaat. Er wordt naar verwezen in de contactrapportage.

Afwegingsvraag 5:

Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot duurzame veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: Hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Er worden vervolgspraken gemaakt, waarbij de signaleerder onderzoekt of er nog steeds vermoedens zijn van huiselijk geweld/ kindermishandeling en of er voldoende hulp wordt geboden en of de hulp door cliënt geaccepteerd wordt..

Bij aanhoudende vermoedens van huiselijk geweld/ kindermishandeling kunnen de stappen opnieuw doorlopen worden, dan leiden ze in stap 5 tot een andere beslissing.

2.6 Wettelijke bepalingen

In de meldcode wordt uitgegaan van kennis over het beroepsgeheim van Social Work professionals. Toch zijn er nog vaak vragen over wat je wel/niet mag doen en wanneer je je geheimhoudingsplicht mag doorbreken.

Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de volgende publicatie van ZORG+WELZIJN

“Wanneer mag je het beroepsgeheim doorbreken?”

<https://www.zorgwelzijn.nl/wanneer-mag-je-het-beroepsgeheim-doorbreken-1671636w/>

Toelichting Meldrecht:

Het meldrecht is het wettelijk recht om te melden bij Veilig Thuis bij een vermoeden van kindermishandeling of andere risico's.

De Wet op de Jeugdzorg (art. 53 lid 3 WJZ) geeft een ieder met een beroepsgeheim de mogelijkheid om te melden aan Veilig Thuis, als diegene een redelijk vermoeden van kindermishandeling wil laten onderzoeken of als diegene dit noodzakelijk acht om kindermishandeling te stoppen. Ook dan spant de meldingsbevoegde zich eerst in om toestemming te verkrijgen te melden.

Het meldrecht bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling is ook vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo).

Richtlijn informatie-uitwisseling:

Het uitwisselen van cliëntgegevens dient zorgvuldig te gebeuren. Bij gegevensuitwisseling gaat het om de vraag of de gegevens van cliënt aan een andere instantie verstrekt mogen worden: wie dat beslist, wanneer, en welke gegevens dan uitgewisseld mogen worden.

Aandachtsfunctionaris: Bouchr Lahrech, 0640194226, b.lahrech@Sabelzorg.nl

Bijlage 1 : Eisen effectieve hulp

Effectieve hulp voldoet aan een aantal vereisten:

1. Voldoende zicht op (on)veiligheid
2. Voldoende zicht op gebeurtenissen verleden
3. Focus hebben op stoppen van geweld, herstel van veiligheid
4. Hulp is gericht op versterken van de veerkracht en herstel van schade
5. Gezamenlijke analyse, doelen en evaluaties
6. Afspraken over samenwerking, regie omtrent de veiligheid

Indien de hulp niet aan deze vereisten voldoet, dan lukt het dus niet om zelf goede hulp te bieden of te organiseren. Melden bij VT indien dit nog niet is gedaan.

Bijlage 2: Definities en afkortingen

Aandachtsfunctionaris	De aandachtsfunctionaris HG/KM zorgt ervoor dat collega's gestimuleerd, gemotiveerd en geattendeerd worden op het juiste gebruik van de meldcode. Kan collega's begeleiden in het doorlopen van de meldcode of de signalering in de verwijsindex. Kan signaleren op knelpunten, bijvoorbeeld in de registratie of samenwerking.
Conflict van plichten	Een conflict van plichten kan zich voordoen wanneer een zwaarwegend belang van de cliënt of een ander dan de cliënt de doorbreking van de geheimhoudingsplicht rechtvaardigt, omdat het bewaren van het geheim voor de cliënt of de ander ernstig nadeel of gevaar oplevert. Van een conflict van plichten is slechts in zeer uitzonderlijke gevallen sprake, het moet gaan om een noodsituatie. Een voorbeeld hiervan kan het melden van kindermishandeling zijn. De hulpverlener heeft al het mogelijke geprobeerd om zonder doorbreking van de geheimhoudingsplicht het probleem op te lossen. Bijna altijd gaat het om het afwenden van gevaar. Deze zorgvuldige afweging dient de hulpverlener zelf te maken. De hulpverlener moet kunnen verantwoorden waarom inbreuk gemaakt wordt op de geheimhoudingsplicht die hij tegenover zijn cliënt heeft.
Gebleken vs. vermoeden kindermishandeling/ huiselijk geweld	Er is onderscheid tussen 'gebleken' en 'vermoeden van' kindermishandeling/ huiselijk geweld. Het is van belang dat deze afweging zeer zorgvuldig gemaakt wordt. Indien er ruimte is voor de minste twijfel omtrent kindermishandeling/ huiselijk geweld wordt gekozen voor de terminologie 'het vermoeden van kindermishandeling/ huiselijk geweld'.
Geheimhoudingsplicht	Artikel 7:457 BW legt de instelling waar een hulpverlener werkzaam is de zorgplicht op om het geheim te beschermen. Het beroepsgeheim houdt in dat een hulpverlener geen gegevens van een cliënt aan derden mag verstrekken. Doorbreking van het beroepsgeheim kan als sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> • toestemming van de cliënt • informatie-uitwisseling met degenen die direct bij de behandeling zijn betrokken • wettelijk voorschrift • conflict van plichten • wetenschappelijk onderzoek. Per 1 januari 2015 heeft de jeugdbeschermer een eigenstandig recht op informatie. Het gevolg is dat hulpverleners, en elke andere derde met een beroepsgeheim, desgevraagd en zonder toestemming van de betrokkenen een jeugdbeschermer informatie moet verstrekken (spreekplicht). Dit geldt alleen als de informatieverstrekking noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. Dit is het geval als de informatie kan bijdragen aan het voorkomen van een bedreiging in de ontwikkeling van het kind. Daarnaast maakt deze wetswijziging het juridisch mogelijk dat de hulpverlener uit eigen beweging de jeugdbeschermer informeert. Ook hierbij geldt dat de informatieverstrekking noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling.
Gezinsvoogd	Zie jeugdbeschermer

Huiselijk geweld	<p>Huiselijk geweld is geweld dat gepleegd wordt door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer, dat wil zeggen (ex-)partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Het begrip huiselijk geweld heeft expliciet te maken met de relatie tussen pleger en slachtoffer en niet met de plaats van het geweld.</p> <p>Onder geweld wordt verstaan de aantasting van de persoonlijke integriteit. Het kan daarbij gaan om lichamelijk geweld (mishandeling), psychisch of emotioneel geweld (uitschelden, treiteren, kleineren, bedreiging, stalking), ongewenste seksuele toenadering of seksueel misbruik. Ook vallen hieronder: eegerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwenbesnijdenis, ouderenmishandeling, partner relatie geweld en oudermishandeling.</p>
Informed consent	Staat voor: geïnformeerde toestemming. Er is toestemming als de cliënt beseft waar toestemming voor verleend wordt.
Jeugdbeschermer (voorheen Gezinsvoogd)	<p>Als de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt en vrijwillige hulpverlening is niet (meer) voldoende of als ouders de hulp niet accepteren, dan kan de rechter een ondertoezichtstelling (OTS) uitspreken. Het kind krijgt dan een jeugdbeschermer toegewezen van een Gecertificeerde Instelling. Deze persoon begeleidt het kind en zijn ouders bij het oplossen van de opvoedingsproblemen. De ouders blijven zelf verantwoordelijk voor de opvoeding, maar hun gezag wordt door de maatregel gedeeltelijk ingeperkt. Zowel ouders als kind zijn verplicht de aanwijzingen op te volgen die de Jeugdbeschermer geeft. In principe blijft het kind thuis wonen. De rechter kan in het belang van het kind ook besluiten om hem (tijdelijk) uit huis te plaatsen, bijvoorbeeld in een pleeggezin.</p> <p>Indien deze jeugdbeschermer belast is met een OTS over een gezin dan heeft hij o.g.v. de Jeugdwet recht op informatie over een kind/jeugdige voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de OTS.</p>
Kind-check	<p>Gestandaardiseerde controle of een cliënt verantwoordelijk is voor de verzorging en opvoeding van één of meer minderjarigen (0-18 jaar) met het oog op de veiligheid daarvan.</p> <p>De kind-check wordt uitgevoerd bij de zorg voor jongeren tot 23 jaar, gezien de relatie met de signalering in de verwijzingsindex (Multisingaal).</p>
Kindermishandeling	Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.
Meldcode	De landelijke Meldcode geeft regels voor het handelen van beroepskrachten als zij te maken krijgen met (signalen van) kindermishandeling of huiselijk geweld. De code beschrijft de te zetten stappen en biedt daarmee duidelijkheid aan beroepskrachten wat van hen verwacht wordt als zij te maken krijgen met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarmee kan de code worden gezien als een routebeschrijving voor alle beroepskrachten die met kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld te maken

	<p>hebben: docenten, werkers in de jeugdzorg, welzijnswerk, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, medisch hulpverleners, maatschappelijk werkers, hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg.</p>
Meldrecht	<p>Wettelijk recht bij een vermoeden van kindermishandeling of andere risico's.</p> <p>De Wet op de Jeugdzorg (art. 53 lid 3 WJZ) geeft een ieder met een beroepsgeheim de mogelijkheid om te <u>melden aan Veilig Thuis</u>, als diegene een redelijk vermoeden van kindermishandeling wil laten onderzoeken of als diegene dit noodzakelijk acht om kindermishandeling te stoppen. Ook dan spant de meldingsbevoegde zich eerst in om toestemming te verkrijgen te melden.</p> <p>Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo).</p> <p>Het wettelijk meldrecht voor de signalering in de Verwijsindex (Multisingaal):</p> <p>In de Wet op de Jeugdzorg (art. 2 a t/m 2 q WJZ) is een landelijke verwijsindex (VIR) ingevoerd. Wanneer er een redelijk vermoeden is van een daadwerkelijke bedreiging van een gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugdige én er sprake is van een of meerdere meldingscriteria, dan kunnen meldingsbevoegden melden. De meldingsbevoegde spant zich in om toestemming te verkrijgen van betrokkene voor de melding. Wanneer de betrokkene geen toestemming geeft, mag de meldingsbevoegde de zwijgplicht doorbreken en de jeugdige melden bij de landelijke verwijsindex.</p>
Ouderenmishandeling	<p>Al het handelen en het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.</p> <p>Het kan gaan om niet-opzettelijke mishandeling (bijv. de mantelzorger die overbelast is) of om opzettelijke mishandeling (bijv. financiële uitbuiting).</p>
Risicotaxatie	<p>Met risicotaxatie wordt in dit document bedoeld: de klinische inschatting die de hulpverlener verricht om de mate van gevaar te bepalen. Bestaande of nog te ontwikkelen risicotaxatie instrumenten kunnen de hulpverlener hierbij behulpzaam zijn.</p>
Schadelijke traditionele praktijken	<p>Geweld, verminking of onderdrukking dat voortkomt uit orthodoxe of conservatieve tradities en opvattingen over seksualiteit en man-vrouwrollen in gesloten gemeenschappen. Het collectief is hierin belangrijker dan het individu. Onder schadelijk traditionele praktijken vallen eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, achterlating en huwelijkse gevangenschap, vrouwelijke genitale verminking, verstoting en gedwongen isolement (verborgen vrouwen).</p>
Seksueel geweld	<p>Alle seksuele handelingen die iemand gedwongen wordt uit te voeren, te ondergaan of te zien. Voorbeelden hiervan zijn aanranding, verkrachting, korter of langer durend seksueel misbruik, het gedwongen kijken naar porno.</p>

	<p>Seksueel misbruik is elke vorm van seksuele grensoverschrijding waarbij sprake is van seks tussen een volwassene met een kind omdat hier per definitie sprake is van ongelijkwaardigheid, of andere situaties waarbij misbruik wordt gemaakt van een leeftijds- of machtsverschil, bijvoorbeeld wanneer een leerkracht seks heeft met een leerling of een hulpverlener met een cliënt.</p>
<p>Veilig thuis</p>	<p>Veilig Thuis is de centrale instantie voor het vragen van advies over of het melden van kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld.</p> <p>Veilig Thuis adviseert en ondersteunt onder meer bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het maken van een inschatting van de problemen van het kind en/of de volwassene • hoe vermoedens van kindermishandeling met de ouders/voogd te bespreken en/of hoe vermoedens van huiselijk geweld te bespreken met cliënten • welke hulp aan het kind en de ouders/verzorgers of de volwassene geboden kan worden • heeft een radarfunctie <p>Alle 26 dossiersystemen van Veilig Thuis zijn met elkaar verbonden.</p>
<p>Verwijsindex risicojongeren(VIR)</p> <p>Andere benamingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SISA • Multisignaal • Matchpoint 	<p>De verwijsindex risicojongeren (VIR) is een regionaal digitaal systeem waarin hulpverleners kinderen/ jongeren tot 23 jaar kunnen signaleren indien zij zorgen hebben over een veilig en gezonde ontwikkeling. De regionale systemen zijn landelijk met elkaar verbonden. Hulpverleners maken daarmee kenbaar, dat zij betrokken zijn bij de hulpverlening aan kind/ jongere. Zo weet een hulpverlener sneller of een kind/jongere ook bekend is bij zijn collega's. Ze moeten dan overleggen over wat de beste aanpak is voor hulpverlening en wie wat erin doet. Verschillende afdelingen binnen de PG zijn bij een regionale verwijsindex aangesloten. NB. Er kan ook een match ontstaan wanneer er sprake is van minimaal twee registraties in de Verwijsindex voor jeugdigen met hetzelfde woonadres en/of eenzelfde ouder (gezinsmatch).</p>
<p>Voogdijschap</p>	<p>Een voogd wordt door de rechter aangesteld en heeft evenveel rechten als een gezaghebbende ouder.</p>

Heeft u een vraag?

Wilt u een vraag aan ons stellen?

Neem dan contact op met info@sabiel.org

Voor meer informatie kunt u ook terecht op onze website www.sabiel.org